

Briselē, 2021. gada 10. martā
(OR. en)

6926/21

JUSTCIV 41
DROIPEN 45
EJUSTICE 26
FREMP 44
CYBER 59
DATAPROTECT 59
JAI 253
COPEN 121

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2021. gada 8. marts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi "Juridisko profesiju pārstāvju apmācības veicināšana" – Padomes secinājumi, kas apstiprināti, izmantojot rakstisko procedūru

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi "Juridisko profesiju pārstāvju apmācības veicināšana", kurus Padome, izmantojot rakstisko procedūru, apstiprināja 2021. gada 8. martā.

PADOMES SECINĀJUMI

Tieslietu profesionāļu apmācības veicināšana

PADOME

ATGĀDINOT Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. panta 2. punkta h) apakšpunktu un 82. panta 1. punkta c) apakšpunktu attiecībā uz Savienības atbalstu tiesnešu un tiesu iestāžu darbinieku mācībām civiltiesībās un krimināltiesībās;

UZSVEROT tiesiskās apmācības būtisko nozīmi tādas vienotas Eiropas tiesiskās kultūras veidošanā, kuras pamatā ir tiesiskums, savstarpēja uzticēšanās un pamattiesību ievērošana, kā arī ES tiesību pareizas un vienveidīgas piemērošanas nodrošināšanā un pārrobežu tiesvedības efektivitātes un lietderības nodrošināšanā Eiropas Savienībā;

PADOME

- 1) ATZINĪGI VĒRTĒ jaunos, vērienīgos un savlaicīgos mērķus, ko Eiropas Komisija noteikusi paziņojumā "Tiesiskuma nodrošināšana Eiropas Savienībā – Eiropas tiesiskās apmācības stratēģija 2021.–2024. gadam"¹ – instrumentā, kurš veicinās Eiropas tiesisko apmācību, palīdzot uzlabot kvalitāti un efektivitāti un modernizēt ES tieslietu sistēmas;

¹ ST 13704/20.

- 2) ar gandarījumu ATZĪMĒ reālos rezultātus, kas gūti darbā, kurš tika veikts saskaņā ar Komisijas 2011. gada stratēģiju "Uzticēšanās veidošana tiesiskumam ES mērogā. Eiropas tiesiskās apmācības jauna dimensija" ², kuras ietvaros vairāk nekā puse no visiem ES praktizējošiem juristiem – vairāk nekā 1 miljons dalībnieku – laikposmā no 2011. līdz 2019. gadam piedalījās apmācībā par ES tiesībām;
- 3) ATZĪST nozīmīgo darbu, ko paveicis Eiropas Tiesiskās apmācības tīkls (*EJTN*), kurš ir attīstījies, nostiprinājies un apliecinājis sevi kā vispiemērotākais, lai ar savu dalībnieku palīdzību koordinētu valstu apmācības pasākumus un attīstītu tiesnešu un prokuroru pārrobežu apmācību;
- 4) UZSKATA, ka ir īpaši svarīgi turpināt un pastiprināt darbu pie tā, lai Eiropas tiesiskās apmācības sasniegumi izpaustos tādas valstu apmācības kvalitātes, daudzveidības un ietekmes uzlabošanā, kas saistīta ar ES tiesībām un paredzēta visiem tieslietu profesionāļiem;
- 5) UZSVER, ka Eiropas tiesiskajai apmācībai būtu jāpalīdz sekmēt tiesiskuma ievērošanu un stiprināt Eiropas tiesiskuma kultūru, jo valstu tieslietu sistēmu neatkarība, pārredzamība, kvalitāte un efektivitāte ir tiesiskuma būtība;
- 6) UZSVER, ka tieslietu profesionāļu zināšanu un prasmju uzlabošana ir priekšnosacījums tam, lai paaugstinātu tiesu sistēmu kvalitāti un efektivitāti un lai stiprinātu Eiropas iedzīvotāju uzticēšanos valstu tieslietu sistēmām un savstarpēju uzticēšanos pārrobežu tiesvedībā;

² ST 14196/11.

- 7) UZSVER ciešo saikni starp tiesisko apmācību un digitalizācijas rīkkopu, kas izklāstīta Komisijas paziņojumā par tieslietu sistēmu digitalizāciju Eiropas Savienībā³, kurā apmācība minēta kā būtisks instruments, ar ko tieslietu profesionāļus ievadīt digitālajā realitātē, lai panāktu lielāku efektivitāti un lietderību digitālo tehnoloģiju izmantošanā tieslietu sistēmās un pilnībā izmantotu digitālo tehnoloģiju sniegtās priekšrocības tiesu iestāžu pārrobežu sadarbībā;
- 8) ATZĪST, ka Eiropas tiesiskajai apmācībai būtu jāattiecas uz visiem profesionāļiem, kas iesaistīti tiesas spriešanā: tiesnešiem, prokuroriem un tiesu iestāžu darbiniekiem, un citiem tieslietu praktiķiem;
- 9) ATZĪMĒ, ka apmācības izmantošanā joprojām pastāv būtiskas atšķirības dažādās dalībvalstīs un dažādu tieslietu profesionāļu vidū;
- 10) ATZĪST, ka ar tieslietu profesionāļu apmācību saistītie jautājumi ir starpprofesiju, daudzdisciplīnu un daudzdimensiju jautājumi, un tiem nepieciešama koordinācija gan Eiropas, gan valstu līmenī;
- 11) ATZĪST Eiropas Tiesiskās apmācības tīkla (*EJTN*) sasniegumus tiesnešu un prokuroru apmācībā un mudina citas profesijas savās esošajās tīkla struktūrās izmantot šo labo piemēru, veicinot dialogu un labas prakses apmaiņu Eiropas līmenī;
- 12) UZSVER, cik svarīgs ir ES finansiālais atbalsts Eiropas tiesiskās apmācības jomā saskaņā ar jauno programmu "Tiesiskums", potenciālās finansēšanas iespējas, kas pieejamas saskaņā ar jauno programmu "Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības" (*CERV*) un Eiropas Sociālo fondu, kā arī iespējamie ieguldījumi, ko nodrošina Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM);

³ ST 13708/20.

- 13) ŅEM VĒRĀ darbu, ko attīstījuši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkli krimināllietās un civillietās un komercietās, veicinot un sekmējot apmācības sesijas par tiesu iestāžu sadarbību, un rezultātus, kas gūti devītajā savstarpējo izvērtējumu kārtā par savstarpējas atzīšanas juridiskajiem instrumentiem brīvības atņemšanas vai brīvības ierobežošanas jomā, jo īpaši attiecībā uz praktiķu apmācību,

PADOME

AICINA DALĪBVALSTIS:

- MUDINĀT izmantot apmācības iespējas un atbalstīt tiesiskās apmācības sniedzējus un visas attiecīgās profesionālās struktūras;
- PASTIPRINĀT centienus samazināt atšķirības starp dalībvalstīm to tieslietu profesionāļu skaita ziņā, kuri izmanto pieejamās apmācības iespējas;
- PILNĪBĀ IZMANTOT ES finansēšanas instrumentus, jo īpaši programmu "Tiesiskums" un programmu "Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības" (*CERV*);
- IEGULDĪT tiesiskās apmācības digitalizācijā, piemēram, organizatoriskos instrumentos, jaunākajā (e-)mācību metodikā, tādu mācību iekārtu un aprīkojuma modernizācijā, kurš paredzēts tiešsaistes apmācībai decentralizētās mācību vietās, un izmantot Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM);
- MUDINĀT valstu profesionālās struktūras un to apmācības sniedzējus sekot līdzi jaunajām norisēm apmācības metodikas jomā un izmantot tās, lai uzlabotu apmācības kvalitāti, labāk apzinot profesionāļu vajadzības, izvērtējot apmācības ietekmi un izmantojot modernas metodes un rīkus, tostarp digitālos rīkus, un lai motivētu tiesu iestādes un profesionālās struktūras kļūt par mācīšanās organizācijām, piemēram, veicinot apmācību darbavietā;

- MUDINĀT valstu profesionālās struktūras un to apmācības sniedzējus kā obligātiem to piedāvātās apmācības komponentiem pievērsties Eiropas kopējai vērtībai – tiesiskumam, kā tas noteikts Līgumos un kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa, Eiropas Savienības Pamattiesību hartai, ar hartu saistītai judikatūrai un hartas mijiedarbībai ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, kā arī apmācībai ar juridiskiem aspektiem nesaistītu zināšanu apguvē, svešvalodu apguvei un profesionālo prasmju apguvei;
- NODROŠINĀT valstu apmācības sniedzēju spējas paredzēt norises saistībā ar ES tiesībām un elastīgi uz tām reaģēt, piemēram, tādas kā Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveide un darbība, tādas, kas saistītas ar kibernetizāciju un e-pierādījumiem, Direktīvu par pārstrukturēšanu un maksātspēju un neseno un gaidāmo patērētāju tiesību jomas *acquis* pieņemšanu, pielāgojot un pastiprinot profesionāļu zinātību, prasmes un attieksmi;
- UZSVĒRT daudzdisciplīnu pieeju, kas tiesiskajai apmācībai būtu jāietver;
- kopīgi SNIEGT saskaņotu un ilgtspējīgu atbalstu ārpusstarpniecības – jo īpaši Rietumbalkānu – tiesu iestādēm, lai palielinātu to spējas un nodrošinātu, ka tās ikdienas praksē ievēro tiesiskuma standartus un saprot ES tiesību lomu un pienākumus, kas izriet no ES tiesībām valsts līmeņa tiesvedībā;

AICINA DALĪBVALSTIS SADARBOTIES AR TIESLIETU PRAKTIĶU APMĀCĪBAS SNIEDZĒJIEM UN PROFESIONĀLAJĀM STRUKTŪRĀM, LAI:

- NODROŠINĀTU, ka valsts sākotnējās un turpmākās apmācības shēmas ļauj visiem tieslietu profesionāļiem saskatīt ES tiesību lomu savā ikdienas darbā, efektīvi tās piemērot un garantēt no ES tiesībām izrietošo tiesību un pienākumu ievērošanu valsts līmeņa tiesvedībā;
- VEIKTU pasākumus, ar ko uzlabo apmācību par ES tiesībām tajās profesijās, kurās apmācības iespējas tiek nepilnīgi izmantotas, piemēram, juristiem, tiesu izpildītājiem, tiesu darbiniekiem, cietumu un probācijas darbiniekiem, lai sasniegtu vērienīgos mērķus, kas noteikti jaunajā Eiropas tiesiskās apmācības stratēģijā;

- IEGULDĪTU tieslietu profesionāļu apmācības Eiropas aspektos viņu karjeras sākumā;
- NODROŠINĀTU, ka valstu apmācības shēmas atzīst un atbalsta dalību profesionālajā apmācībā ārvalstīs un pilnībā atzīst šādu dalību;
- CENSTOS izveidot un, ja tādi pastāv, stiprināt ES tiesību koordinatoru valstu tīklus, kuros ir rūpīgi izraudzīti un īpaši apmācīti profesionāļi;
- pilnībā IZMANTOTU digitālos risinājumus, lai palielinātu mācību efektivitāti un lietderību;
- NODROŠINĀTU IESPĒJU valstu tieslietu profesionāļiem apgūt pienācīgas zināšanas, prasmes un attieksmi saistībā ar visiem jauno tehnoloģiju un digitalizācijas aspektiem, tostarp mākslīgo intelektu un juridisko tehnoloģiju, dodot viņiem iespēju izskatīt ar digitalizāciju saistītas lietas, izmantot jaunās tehnoloģijas kā darba rīkus un nodrošināt personu tiesību, tostarp tiesību uz privātumu un datu aizsardzību, pienācīgu aizsardzību digitālajā telpā;
- NODROŠINĀTU Eiropas apmācības projektu sasniedzamo rezultātu ieviešanu un atkārtotu izmantošanu dalībvalstīs;

AICINA DALĪBVALSTU TIESU IESTĀDES UN BRĪVO PROFESIJU PĀRSTĀVJUS:

- PALIELINĀT informētību par to, ka pieredzējušākajiem un vadošajiem tieslietu profesionāļiem ir būtiska nozīme proaktīvā informācijas izplatīšanā par valsts un Eiropas līmeņa apmācību un dalības tajā atbalstīšanā;
- MUDINĀT visus tieslietu profesionāļus izmantot apmācības iespējas, tostarp iespējas ārzemēs;
- STIPRINĀT jaunu tieslietu profesionāļu apmācību par ES tiesībām, piemēram, par ES tiesību lomu to valsts sistēmā un par tiesiskuma jomas *acquis*;

AICINA Pamattiesību aģentūru, *Eurojust* un citas tieslietu un iekšlietu aģentūras un to tīklus:

- pilnībā iesaistīties Eiropas tiesiskajā apmācībā;
- izveidot darba attiecības ar Eiropas un – ja vajadzīgs un iespējams – valstu apmācības pakalpojumu sniedzējiem tieslietu profesionāļiem un sniegt viņiem atbalstu;

AICINA EIROPAS KOMISIJU:

- veicināt Eiropas tiesiskās apmācības izmantošanu, lai stiprinātu kopīgu juridisko kultūru, kuras pamatā ir tiesiskuma, savstarpējas uzticēšanās un pamattiesību principi;
- atbalstīt kvalitatīvus apmācības projektus ar Eiropas dimensiju, kuri nodrošina ilgtspēju un sasniedzamo rezultātu ieviešanu;
- veicināt apmācības iespējas attiecībā uz digitālo pratību un prasmēm tiesnešiem, prokuroriem, tiesu iestāžu darbiniekiem un citiem tieslietu praktiķiem;
- ieguldīt tiesiskās apmācības metodikas turpmākā digitalizācijā;
- informēt par ES finansējumu un dotāciju pārvaldības procesu un vienkāršot piekļuvi tiem;
- ieguldīt Eiropas e-tiesiskuma portāla Eiropas apmācības platformas izstrādē un popularizēšanā un veicināt šīs daudzvalodu platformas pieejamību visiem tieslietu profesionāļiem;
- atbalstīt esošos Eiropas tīklus, lai veicinātu un uzlabotu tiesnešu dialogu, piemēram, izmantojot dialoga forumu "*judges@europe*", lai atvieglinātu ekspertu brīvprātīgu apmaiņšanos viedokļiem par tematiem, kas saistīti ar tiesiskumu, kā arī tiesu iestāžu integritāti un neatkarību pazīstamā un uzticamā satvarā;

katru gadu PIENĒMS ZINĀŠANAI progresu, ko šo mērķu īstenošanā guvuši apmācības sniedzēji un dalībvalstis, ciešā sadarbībā ar Komisiju un pamatojoties uz tās gada ziņojumiem par Eiropas tiesisko apmācību, kā arī sadarbībā ar tieslietu un brīvo profesiju ieinteresētajām personām un dalībvalstīm.
